

päew. Saja aasta eest andis Keiser Aleksander I. käsu wälja, et piinamist, mis inimese soole suureks häbitis on, sohtudes enam ei tohi tarwitada. Piinamistega katsuti tōt kätte saada. Piinajad olwad sūdameeta inimesed. Alles Katharina II. ajal oli senat ise piinamiste lootamise wastu, sest et nad kartsidwad surjategiijate arwu nii suureks minemat, et õige inimene enam ei wōi elada. 27. septembrill 1801 teelati piinamine ära ja 9. webruaril 1827 kōsti ka tōlt piinamise riistad ära häwitada. Päite hakkos paisma ja hirmus õõ taganes ja inimesed saidwad inimlikumaks. — 8. oktobril suri Wiljandis fooliõpetaja Aleksander Georg v. Stryl (pime Stryl), suur iseennast ohwerdaw looli ja nooresoo sõber. Eht tal kōl enesel filmad loodud walgust wastu ei wōtnud, seda enam aga pōlestwad tema waimusilmad ja puistastwad seda tululest ka teiste sūdamesse, kus tema mälestus jäädawalt on sinnitatud. Auu, sellele auu tuleb anda! Kibutagu pimedada Stryli eeskujaja ka teisi samasugusele iseene ära-salgamisele! — Saaremaa endine talurahwa asjade sommissar **Kojatši** mõisteti Niias 2-päewase sohtuasja arutamise järele poolteiselt aastaks wangirootu ja lootas tōlt isēdralised eesõigused ja õigused ja peab Saaremaa; waldade heaks 2244 rbl. 15 kop. wälja maksma. — **Sõulufuul** on riigiwalitsus riiklise sorra ja awalliku rahu alalhoidmises mitmed linnad, nende seas ka Jurjewi (Tartu) ja Niialinna, sõjaseaduse alla pannud. Walitsuse ammetnikkudel on nüüd erainimeste lohia suurem wõim lääses kui muidu. — Endine Eesti **Karskuse Seltside** fekktoimefond en ülemalt poolt käsu saanud, toost lahuda. Oma waranduse määros lekktoimefond „Karskuse-Sõbrate“ Jurjewis (Tartus). — Tallinnas hakkas 1. detsembril uus Eesti päewaleht „Teataja“ cand. jur. Pāts'i toimetusel ilmuma. Lehel on rahulik ja mõistlik toon; ka keele poolest wõib lehega wõga rahul olla.

Kui meie ministeriumide tegewust Wenemaal 1901 waatleme, siis näeme, et **Sisimeste asjade ministeriumile** läinud aast wõga raske oli; näljahäda tegi temole palju muret ja saatis palju tōdd. Rahwa toitmise mure langes uue seaduse järele täitsa walitsuse ammetnikkude peale. **Rahwa ministerium** uuris selle järele, kust see tuleb, et siismistes tubermangudes talurahwas majanduslikelt tagurviidi lähes. Sasa rahatu-rult laenati 80 miljoni marka raudteede ehitamises.

**Rahwahariduse ministerium** tōdtas looliolu uuenduse kallal, eht kōl selles palju edasi ei jõudud. **Teedeministerium** jõudis Siberi raudtee ehitusega lõpule ja minister ise sõitis tōdd waa ama Ida-Asiasse. **Mandsburias** on tee ehitamine alles käsil. **Rõhtuministerium** on Siberisse saatmise nuhtlused muutnud ja uue kaelakõtu seaduse walmistamise kallal kangeste tōdd teinud. **Põllutōõ ministerium** tegi uute põllutōõ alatoolide asutamises tubliste



Jurjewi (Tartu) ülikool.

tōdd. **Ra** walmistati seadust selle wastu, et mõisad mitte alama seisuste isikute kätte ei langeks, waid et nad mõisnikkude kätte jääksiwad. **Sõjaministeriumis** oli sõjafoolide ümbermuutmise käsil ja **Mereministeriumis** ehitati esimene wee al sõitja wene, misuguseid tulewitus weel õige rohkestes tahetakse juure asutada.

Jurjewi (Tartu) ülikooli-õpetaja prohwessor **Dr. Ferdinand Soerschelmann** suri 20. januaril ära. Tema oli aastast 1875 kuni 1901 siinses ülikoolis usuteaduse prohwessoriks. Enne prohwessori ammetisse